

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00121572778 / 00122178974
Konu : Soru Önergesi (7/42835)

13.04.2026

7/42835
GK 138

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.04.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1836037 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR tarafından verilen 7/42835 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (3 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 63194365-CB93-4818-8FB7-B3C215F12405

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı, Eskişehir Yolu

9.km, No: 151, Çankaya/ANKARA

Telefon No: (0312) 449 1342 Faks No: (0312) 449 1341

e-Posta: z.can3@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Zehra CAN

Büro Personeli

Telefon No: (0312) 449 1342

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem AVŞAR'a Ait 7/42835 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Bakanlığımızca, ihracatın tüm aşamalarında firmalarımıza destek sağlamak amacıyla kapsamlı bir yaklaşım benimsenmekte ve özellikle Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ)'in yeni pazarlara açılmaları, ihracat kapasitelerini artırmaları ve markalı, katma değerli ürün ihracatını gerçekleştirmeleri teşvik edilmektedir.

Bu çerçevede; 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar çerçevesinde; fuar desteklerinden tasarıma, Turquality'den Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (Ur-Ge) projelerine ve e-ihracattan Yeşil Mutabakata Uyum (Responsible) projelerine kadar geniş yelpazede ihracatın her adımı desteklenmektedir.

Bu itibarla, Bakanlığımızca 2025 yılında mal ihracatına 25,5 milyar TL, hizmet ihracatına ise 7,3 milyar TL destek sağlanmış ve 2026 yılı için yaklaşık 45 milyar TL'lik bir bütçe öngörülmektedir.

Ayrıca, ihracatçılarımızın uygun koşullarda finansmana erişimi de büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda; Bakanlığımız, Türkiye İhracat Kredi Bankası (Türk Eximbank), Türk Ticaret Bankası ve İhracatı Geliştirme (İGE) A.Ş. ile iş birliği yaparak ihracatçılara maliyet açısından avantajlı finansman çözümleri sunulmaktadır.

Bu kapsamda; Türk Eximbank 2025 yılında 54 milyar dolar destek sağlamış; 2026 yılı hedefi ise 59 milyar dolar olarak belirlenmiştir. İGE A.Ş. tarafından da ihracatçılarımızın 227,7 milyar TL tutarındaki kredisine kefalet sağlanmış olup, 2026 yılı hedefi ise 290 milyar TL olarak belirlenmiştir. İGE A.Ş. tarafından devralındıktan sonra faaliyetlerine yeniden başlayan Türk Ticaret Bankası da 2025 yılında ihracatçılarımıza 76,3 milyar TL finansman desteği sağlamış olup, 2026 yılı için ise 100 milyar TL'lik finansman desteği sağlamayı hedeflemektedir.

İlaveten, daha önce 300 milyon TL olan reeskont kredilerinin günlük limiti 01.11.2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 4,5 milyar TL'ye çıkartılmıştır. Bu limitin 1,5 milyar TL'lik kısmı tekstil, giyim, deri ve ayakkabı sektörlerine tahsis edilmiştir.

Bunun yanında, ihracatçılarımızın ihracat geliri dövizlerinin Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB)'na satışı sırasında TL'ye çevrilen tutarın %3'ü kadar döviz dönüşüm desteği verilmektedir.

Ayrıca; tekstil, giyim, deri, ayakkabı gibi emek yoğun üretim yapan sektörlerde faaliyet gösteren ve istihdamlarını koruyan KOBİ'lere KOSGEB aracılığıyla çalışan başına aylık 3.500 TL geri ödemesiz destek sağlanmaktadır. Aynı zamanda bu destekten yalnızca KOBİ'lerin değil, büyük ölçekli firmaların da yararlanması sağlanarak kapsam genişletilmiştir.

Öte yandan, KOBİ'lere finansman desteği sağlamak amacıyla yönelik Kredi Garanti Fonu (KGF) ile protokol imzalayan bankalar tarafından TOBB'a bağlı oda ve borsa üyesi şirket ve işletmelere kefalet desteği sağlamak üzere 2025 yılı Temmuz ayında yeni bir "Nefes Kredisi" destek paketi programı başlatılmış olup, söz konusu programın 3. dönem başvuruları devam etmektedir. KGF tarafından KOBİ ve KOBİ dışı diğer işletmelere sunulan çeşitli destek paketleri bulunmakta olup, bu programlar kapsamında işletmelerin finansmana erişimine destek sağlanmaya devam edilmektedir.

Bu itibarla; ihracatçılarımızın desteklenmesi, finansman imkanlarının geliştirilmesi ve finansmana erişimde yaşadığı sorunlara hızlı ve etkili çözümler üretilmesi ve yeni mekanizmaların geliştirilme noktasında ilgili kurumlar ile iş birliği içinde çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Öte yandan, Bakanlığımız Türkiye'nin yeşil dönüşümünün gerçekleştirilmesi, Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) ile dünyadaki diğer gelişmelerin takibi ve ticari hayatı etkileyen alanlarda gereken uyumun sağlanmasına yönelik çalışmalarda öncü rol oynamaktadır. AYM'nin açıklanmasının hemen ardından, ülkemiz yeşil dönüşümüne katkı sağlayacak ve AYM'ye adaptasyonunu mümkün kılacak bir yol haritası olan Yeşil Mutabakat Eylem Planı (YMEP), Bakanlığımız koordinasyonunda ilgili Kurumlarımızın katkıları ile oluşturulmuş ve 2021/15 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi 16.07.2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Bununla birlikte, AB ve dünyada değişen politikalar sonucunda ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde Eylem Planının güncellenmesi çalışmaları gerçekleştirilmiş olup, güncellenen YMEP'in önümüzdeki dönemde yayımlanması planlanmaktadır.

Ayrıca, firmalarımızın yeşil dönüşüme yönelik ulusal finansman imkanlarına erişimini kolaylaştırmak amacıyla "Yeşil Dönüşüme Yönelik Hedeflerde Kullanılacak Ulusal Finansman İmkanları" belgesi düzenli olarak güncellenmekte ve Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Bakanlığımız, bölgede yaşanan tüm gelişmeleri anlık olarak takip etmekte, fiyat hareketliliklerini izlemekte, iç ve dış piyasalarda oluşabilen spekülasyon hareketlere karşı ülkemizdeki üreticilerin ve tüketicilerin refahını dengeli bir şekilde koruyacak gerekli tüm tedbirleri dinamik olarak almaya devam etmektedir.

Nitekim, bölgede yaşanan mevcut küresel gerilimden kaynaklı olarak tarımsal girdilerde fiyat artışı gözlemlenmesi üzerine gübre arz güvenliğinin güçlendirilmesi ve gübre sektörünün bölgemizde yaşanan olumsuz faaliyetlerden doğabilecek olası maliyet artışlarına karşı korunması amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak üre, bazı temel nitelikteki azotlu gübreler ile kompoze gübre cinsi eşyanın gümrük vergisi sıfırlanmıştır. Gübre cinsine, ithalat yapılan ülkeye göre değişmekle birlikte kıymet üzerinden %3 ila %6,5 arasında vergi tahsilatından vazgeçilmiştir.

Bununla birlikte esnaf ve sanatkârların halihazırda birincil finansman kaynağı Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK) aracılığıyla ya da doğrudan Türkiye Halk Bankası'ndan sağlanan Hazine sübvansiyonlu krediler olup, bu kapsamda 2002 yılından bu yana ülkemiz genelinde yaklaşık 779,6 milyar TL tutarında faiz indirimli kredi kullandırmıştır.

2025 yılı içerisinde 257.709 adet kullandırım kapsamında esnaf ve sanatkârlara 175,8 milyar TL tutarında ve yıllık bazda rekor düzeyde kredi kullandırılmıştır. 2026 yılının ilk 3 ayında ise 52.977 adet kullandırım kapsamında sağlanan kredilerin toplam tutarı 39,8 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Gerek Bakanlığımız gerekse ilgili kamu kurum ve kuruluşlarımız, esnaf ve sanatkârlarımızı desteklenmesi, sektörel rekabette korunması ve işletmelerinin sürdürülebildiği noktasında sektörlerin ihtiyaçları doğrultusunda gerekli adımları atmaktadır.

Yakın dönemde Bakanlığımızın girişimleri neticesinde yapılan son düzenlemelerle faiz indirimli kredilere ilişkin esnaf ve sanatkârların borç yüklerini hafifletmek ve kredi kullanım şartlarını kolaylaştırmak adına önemli kolaylıklar hayata geçirilmiştir. Buna göre;

-İşletme kredilerinin üst limitleri 1 milyon TL'ye, yatırım kredilerinin üst limitleri ise 2,5 milyon TL'ye çıkarılmıştır.

-Kredilerin yıllık faiz oranı 2025 yılı Mart ayında %25'e indirilmiştir.

-Azami 5 yaşına kadar ikinci el araç (otomobil, kamyonet, kamyon, minibüs, midibüs, otobüs vs.) alımları yatırım kredisi kapsamına alınmıştır.

-Esnafın kredi alabilmesi için ticari faaliyetine başlangıç süresinden itibaren geçmesi gereken 6 aylık süre 3 aya düşürülmüştür.

-ESKKK vasıtasıyla verilen kredilerin daha önce 3 ay olan azami taksit ödeme vadesi isteğe bağlı olarak 6 aya kadar uzatılmıştır.

-Kredilerin geri ödeme vadesinde de bir düzenleme yapılarak 36 ay olan toplam kredi geri ödeme süresi genişletilmiş ve 48 aya yükseltilmiştir.

-ESKKE'nin çalışma bölgeleri bulundukları illerin sınırları dahilinde genişletilerek, esnaf ve sanatkârlarımızın finansmana erişimleri için kolaylık sağlanmıştır.

Bunlara ilave olarak, güncel çalıřmalar çerçevesinde;

-Kredilerin faiz oranı, 5 Ocak 2026 tarihi itibarıyla %20'ye düşürülmüştür.

-Daha önce iş yeri ve taşıt edinme amacıyla sağlanan Yatırım Kredileri kapsamına; 2,5 milyon TL limitli Makine ve Teçhizat Alım Kredisi eklenmiştir.

-2026 yılı başından itibaren yürürlüğe girmesi öngörölen kredilere ait %33'lük faturalandırma zorunluluğu, Ticaret Bakanlığımızın gayretleri ve Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleri neticesinde bir yıl süreyle ertelenmiş, ilgili Karar'da Hazine ve Maliye Bakanlığınca yapılan değişiklik yürürlüğe girmiştir.

-Ticaret erbabımızın faiz indirimli finansmana olan yoğun talebi ve kooperatiflerimizin plasman imkânları nedeniyle beklemede bulunan kredi dosyalarının 2025 yılı sonuna kadar sonuçlandırılması yönünde çalışmalar yürütölmüştür.

-Ayrıca limit üstü kredi başvuruları da belirli kıstaslar dahilinde ve cari faiz oranına yakın seviyelerden Türkiye Halk Bankası tarafından karşılanabilmektedir.

-Vergi borçları ve Sosyal Güvenlik Kurumuna olan yapılandırılmamış borçları nedeniyle finansman imkânından faydalanamayan esnaf ve sanatkârlarımızın bu sorununun çözümüne yönelik talep ve önerilerimiz yakın dönemde Hazine ve Maliye Bakanlığına iletilmiş olup, bu kapsamda 9436 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nda yapılan yeni düzenleme, 15.03.2026 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Buna göre, yapılandırılmamış/taksitlendirilmemiş (veya yapılandırması/taksitlendirmesi bozulmuş) vergi ve sosyal güvenlik borcu bulunanların kullanacakları krediler üzerinden azami %25 oranında ve 1 yıl içinde en fazla 300.000 TL olmak üzere tahsil olunacak tutarın Banka tarafından kamu alacakları için ilgili kurumlara ifasının ardından, esnaf ve sanatkârlarımız, talep etmiş oldukları finansmanın kalan kısmını kullanabileceklerdir. Bu düzenleme, ilgili kapsamdaki esnaf ve sanatkârlarımızın finansmana erişimlerinde önemli bir adım olmuştur.

Bununla birlikte, aynı düzenleme ile 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 9'uncu maddesinde belirtilen; geleneksel, kültürel, sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında ve bu işlere benzerlik gösteren mesleklerde faaliyet gösteren ve Etnaf Vergi Muafiyet Belgesi sahibi esnaf ve sanatkârlarımız için, 31.12.2026 tarihine kadar, Karar kapsamındaki kredi kullandırımalarında vergi ve sosyal güvenlik borcu olmaması şartının aranmaması imkânı da getirilmiştir.

Kooperatif işletmeler açısından, yakın dönemde Ticaret Bakanlığımızın alışmaları neticesinde KGF kefaletli önemli bir finansman imkânı hayata geçirilmiştir. Destek sistemi ilk aşamada; Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri, Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri Birlikleri, Üretim ve Pazarlama Kooperatifleri ile Küçük Sanat Kooperatiflerine finansman imkânı sunmaktadır. Program kapsamında avantajlı faiz oranları sağlanacak, yüzde 80'e kadar kefalet desteği ile teminat yükü azaltılacak, 12 aya kadar ödemesiz dönem seçeneği ile 24 aya varan vade imkânı tanınacaktır. Böylece kooperatiflerimizin üretim ve nakit akışı süreçleri desteklenerek sürdürülebilir ekonomik katkı oluşturulacaktır.